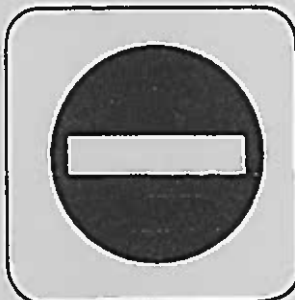
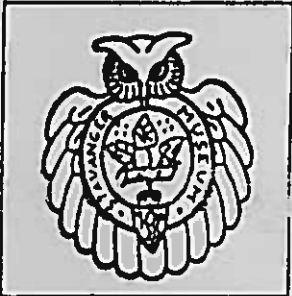

Et museum åpent for alle?

I 100 år har Stavanger Museums hovedbygning vært utilgjengelig for funksjonshemmede. Museets skatter har vært forbeholdt de funksjonsfriske som kan ta seg frem på egenhånd mellom etasjer og over høye dørterskler.

Det har ikke manglet på forslag og planer for hvordan museets heisproblemer skal løses. Og dette har virkelig vært et komplisert problem med to sammenbygde bygninger, hver med flere plan, dels med halvplan og med ulike etasjehøyder. Men det tekniske lar seg alltid løse. I fjor høst fikk museet godkjent i bygningsrådet en løsning som ivaretar alle de behov som knytter seg til dette spørsmålet. Så da skulle vel problemet være løst?

Riktignok har museet aldri vært nærmere en løsning. Likevel ser det desverre ut til at museet må belage seg på å ta fatt på nye 100 år uten heis. Prisen på å tilrettelegge hele museumsanlegget for funksjonshemmede ligger på 2,9 millioner kroner og de politiske signaler så langt er ikke særlig gode.

Naturens mangfold, byhistorien og alt det andre som Stavanger Museum gjennom sine utstillinger har å vise til publikum, er felles for oss alle. Alle har vi den samme rett til opplevelse av kunnskap av denne fellesarven. Likevel har mang en funksjonshemmet måttet stanse ved museets gamle granittrapp uten å få del i de opplevelser og den kunnskap som museet kan gi. 2,9 millioner kroner er selvsagt mye penger. Men har vi egentlig lov til å la dette skje igjen i de neste 100 år - i et museum vi alle sammen ønsker skal være et museum åpent for alle?

Ove Magnus Bore

KONGEBESØK

Søndag 29. mai overnattet H. M. Kong Harald på Ledaal i forbindelse med åpningen av WPC. Kongen kjenner Ledaal fra tidligere besøk - sist i 1991 i forbindelse med signingsferden. Men han har aldri overnattet på Ledaal tidligere. Sist Ledaal var i bruk som bolig for kongefamilien var i 1982 da H. M. Kong Olav og daværende kronprinsesse Sonja besøkte Stavanger.

For museets personale betyr et kongebesøk flere ukers intense forberedelser hvor konge-

boligen rengjøres, alt i inventar pusses og poleres, sengetøy luftes og alt det tekniske sjekkes og overhales. Arbeidet gjøres med den største glede og entusiasme. Et kongebesøk er noe vi alltid gleder oss til. Og det er en utfordring for oss alle å gjøre besøket mest mulig vellykket for Kongen.

For museet betyr et slikt besøk mye. Ikke minst er det med å styrke Ledaals posisjon og status i folks bevissthet som kongebolig - en av kun tre kongeboliger i Norge utenfor hovedstaden.

RINGMERKINGSSENTRALEN

...har motatt melding fra Direktoratet for naturforvaltning om at vi får kr.250.000 i støtte i 1994. Dette er kr.100.000 mer enn året før. Beløpet gjør at vi kan fortsette arbeidet med edb-legging av eldre registreringsmateriale, siden sentralen også har fått to personer på KAJA-ordningen (miljøordningen). OR

HURTIGRUTEN 100 ÅR I 1993.

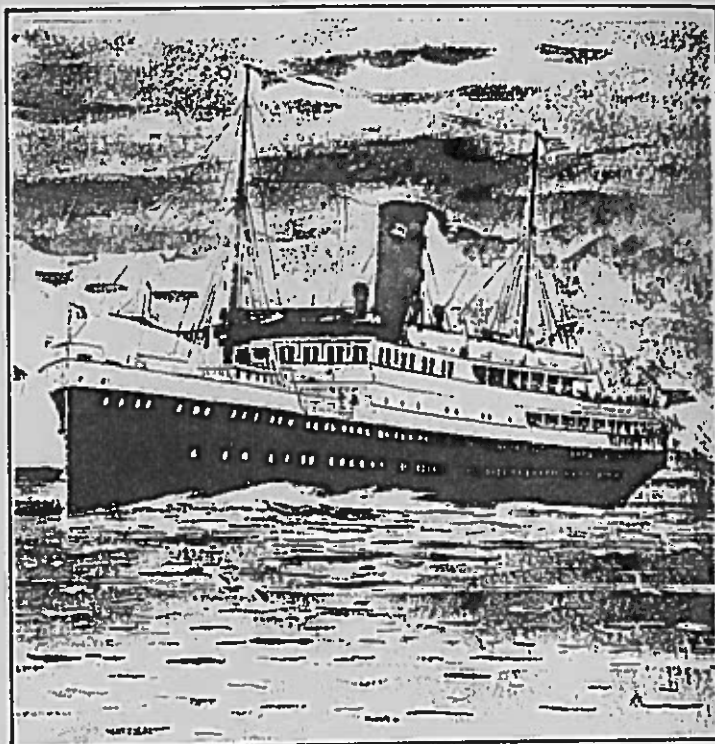
År 1893, 2. juni startet Det Vesteraalske Dampskibsselskab den første turen for det som senere skulle bli Hurtigruten. Ruten gikk mellom Trondheim og Hammerfest. Da rute nr 2 ble opprettet i 1894, ble denne tildelt Det Bergenske Dampskibsselskab og Det Nordenfjeldske Dampskibsselskab i felleskap. I 1898 ble ruten forlenget til Bergen, og i 1914 gikk 5 hurtigruter ukentlig mellom Bergen og Kirkenes.

Vesteraalske, Bergenske og Nordenfjeldske var alene om å drive Hurtigruten de 25 første årene. I 1919 kom Det Stavangerske Dampskibsselskab med som fjerde deltaker, samtidig som en av turene ble forlenget til Stavanger.

Utover i 1930-årene ble Hurtigrutens anløp til Stavanger stadig mer og mer ustabile, for så å forsvinne helt i 1938. Stavanger var likevel ikke skjøvet helt ut av banen. DSD hadde nemlig enda skip som deltok i Hurtigruten fra Bergen, og Stavanger var indirekte knyttet til hurtigrutenettet gjennom nattuteskipene som gikk mellom Stavanger og Bergen. Da DSD i 1978 solgte hurtigruteskipet KONG OLAV mistet selskapet sin tilknytning til Hurtigruten.

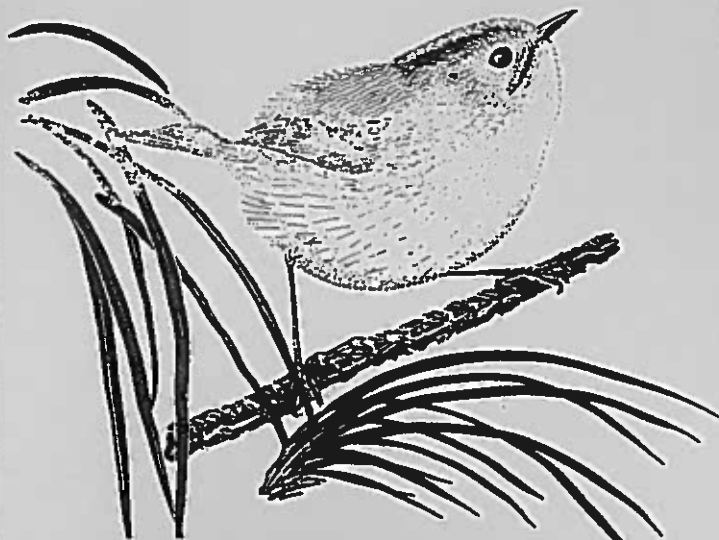
Dette er bakgrunnen for årets sommerutstilling på Sjøfartsmuseet som har tittelen "Hurtigruten 100 år". Den gir oss et innblikk i hurtigrutetrafikken fra 1893 til idag. Utstillingen ble åpnet onsdag 1. juni og fokuserer blant annet på Stavangers tilknytning til Hurtigruten.

Roar Svendsen

D/S St.Svithun som gikk i hurtigruten fra 1927 - 1943

VÅRSESONGEN PÅ REVTANGEN RINGMERKINGSENTRAL

....er avsluttet, og det kan konstateres at de fleste artene var i rute. Sist høst var det svikt i enkelte arter, f.eks. rødstjert. Det var derfor med tilfredshet vi kunne se at arten ikke var i mindre antall enn i et vanlig år denne våren.

Flere av stasjonene i Norge melder om katastrofalt dårlig vårtrekk. På Revtangen var vårtrekket som normalt, med et jevnt og trutt innsig av fugler gjennom hele mai måned. Med tanke på fangst og ringmerking, var ikke forholdene de beste, til det var det for mye sol og vind.

Noen av de som besøkte stasjonen 8.mai (åpent hus), kunne glede seg over en fint utfarget rødstrupesanger. Dette er en art som i Europa er knyttet til Middelhavsområdene, og i Norge treffes den i meget lite antall. Denne helgen ble den imidlertid registrert både på Randaberg og Utsira i tillegg til Revtangen.

Høstsesongen starter opp på stasjonen i siste uke av juli. Inntil da er det de hekkende ringduene som regjerer grunnen alene.

Olav Runde

NY KONSERTSERIE PÅ LEDAAL?

Nokon av lesarane våre vil sikkert hugse søndagskonsertane som museet arrangerte i festsalen på Ledaal først på 1990-talet. Konsertane blei arrangerte over ein treårsperiode, og var i ferd med å etablere seg som ein tradisjon. I månadane mai og juni kunne både fastbuande og tilreisande turistar få glede av å oppleve klassisk musikk i dei praktfulle festsalane på Ledaal.

Fleire av konsertane presenterte utøvarar som kom frå ei av dei mange frie gruppene som har sitt tilhald i og rundt Stavanger. Eit særleg godt samarbeid hadde museet etablert med Rogaland Musikkonservatorium. Gjennom konsertane på Ledaal fekk mange av studentane ved musikkonservatoriet eit ypparleg høve til å framføre klassisk musikk for eit offentleg publikum.

Festsalane på Ledaal høver særleg godt for kammermusikk, -intimkonsertar som skapar eit tett og nært tilhøve mellom utøvarar og publikum. Konsertane blir presantert innfor ei kulturhistorisk ramme, ei ramme som tilfører musikken ein ekstra dimensjon og gjer opplevinga djupare.

I Museums Tidende nr.4, desember 1992 måtte vi dessverre meddele lesarane våre at konsertane sto i fare for å måtte innstille dersom vi ikkje kunne finne ein samarbeidspartnar som kunne tenkje seg å hjelpe oss med å finansiere konsert-serien. Då ingen slik samarbeidspartnar (sponsor) melde si interesse for tiltaket, såg vi oss desverre nøydde til å innstille konsertane.

Men no gjer vi eit nytt forsøk. Bakgrunnen for dette er at museet har fått "nytt" flygel. Instrumentet er tysk, av typen Rönisch, og er bygd kring århundreskiftet. Flygelet, som tidlegare har tilhørt søstrene Hildur og Elise Rekdal, Stavanger, er gitt som gåve til Ledaal av Knut Seier, Oslo. Det har tidlegare vore eit savn at Ledaal ikkje har hatt eit piano/flygel fordi dette har redusert kammermusikk-repertoaret i vesentleg grad. I og med det "nye" flygelet er problemet no løyst.

Museet er svært takksame for den generøse gáva, og ynskjer sjølv sagt at eit så fint instrument skal bli brukt etter sitt formål. Flygelet blir p.t. overhaldt, og i mellomtida har museet vore i kontakt med Rogaland Musikkonservatorium med tanke på å blåse nytt liv i konsertserien på Ledaal. Konservatoriet har stilt seg svært positiv til tiltaket, og i samråd med dei kan vi tenkje oss eit opplegg der vi arrangerer ein konsert siste søndagen i kvar månad med oppstart i haust.

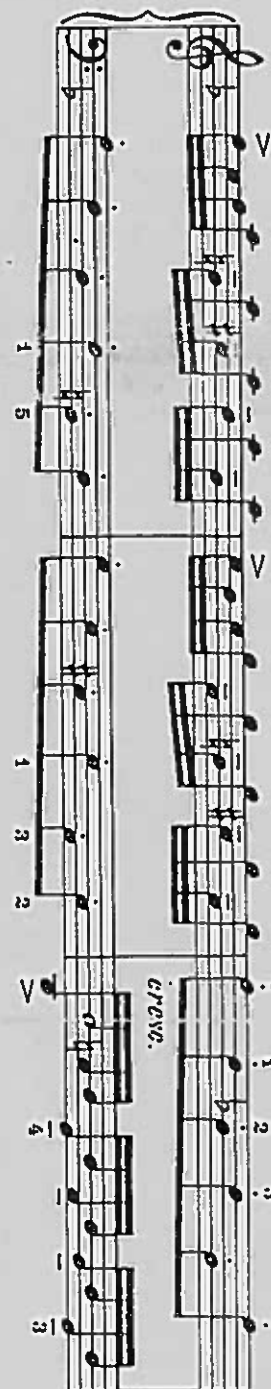
For at vi skal kunne realisere prosjektet på ein profesjonell måte, er vi interesserte å kome i kontakt med ein medspelar som kan bidra til å støtte tiltaket økonomisk. Til gjengjeld kan Stavanger Museum love ein sponsor direkte gjenyttingar.

Stavanger Museum vonar at konsertserien kan bli ein realitet til glede for museet, musikklivet i byen og publikum. Tvil! Tvil! A/S

"Til Riga med sild"

Sjøfartsmuseet vandreutstilling "Til Riga med sild" har hittil i år vært på følgende steder: Strand (Jørpeland's Brug), Hjelmeland (Spinneriet), Sand (Ryfylkemuseet) og Utsira (Siratunet). Utstillingen er nå montert i Mælandsgården i Skudeneshavn og vil bli stående der til ut i august. Dette betyr at de mange tilreisende som kommer til Skudenesfestivalen (30.06 - 3.07) vil få anledning til å se den. Etter

Mælandsgården går utstillingen til Haugesund, hvor den vil bli vist under både årets Sildajazz og Filmfestivalen.

I tilknytning til utstillingen er det holdt en rekke foredrag, og mange verdifulle kontakter er knyttet for Sjøfartsmuseets videre arbeid med vårt program "1800-tallets sildemarked på Baltikum".

Roar Svendsen

RESULTATER FRA ÅRETS OPPTELLINGER I EN AV LANDETS STØRSTE TOPPSKARVKOLONIER - PÅ KJØR NATURRESERVAT

Stavanger Museum arrangerte årets opptelling av sjøfugler på Kjør naturreservat, noen holmer ca 9 km vest for Solastranden 3. - 4.juni. Kjørholmene har et overraskende rikt fugleliv. Her hekker f.eks. toppskarv, krykkje, lunde, alke, teiste, havhest, forskjellige måkearter, ærfugl, stokkand og grågås.

Det er den store veksten i toppskarvbestanden som er særlig bemerkelsesverdig. I 1965 fant Holger Hølgersen bare tre reir på Kjør. I 1973 hadde bestanden økt til ca. 30 par, og i 1981 fant man 130. Den neste tiårsperioden lå den årlige bestandsøkningen på omkring 20%.

Ved årets opptellinger fant vi 1754 reir. Opptellingen foregikk ved at 6 mann systematisk sjekket alle aktuelle hekkplasser og krysset av hver reirplass med skolekritt, slik at en til enhver tid hadde kontroll med hvilke reirplasser som var registrert. Selv om enkelte toppskarver kan legge reirene åpent, foretrekker de fleste å legge reirene godt skjult under steiner, i bergsprekker og lignende.

Til sammenligning kan nevnes at det i de fleste større kolonier nord for Rogaland har vært mye mer varierende bestandsendringer. Toppskarvbestanden i de tidligere største koloniene i Norge, på Runde og Lille Kamøy (Finnmark), har i den senere tid gått markert tilbake. I Skarveura på Runde hekket det 1700 par i 1992 og 1500 par i 1993. På Lille Kamøy er en del av hekkplassene så vanskelig tilgjengelige, at det ikke er mulig å få talt opp alle reir. Imidlertid viser beregninger at Lille Kamøy i et normalår huser Norges største toppskarvkoloni. Rogaland har med andre ord trolig fått landets nest største toppskarvkoloni.

I likhet med bestanden i Rogaland, har toppskarvbestandene økt i mange andre deler av Europa. I Storbritannia økte bestanden mellom 1969-70 og 1985-87 med ca 40%, til ca. 47 000 par. Den norske bestanden er estimert til å være ca 15 000 par.

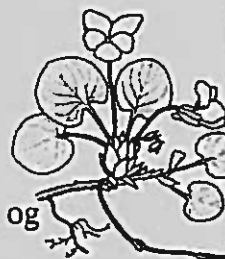
Grunnlaget for den positive utviklingen i Rogaland, ligger først og fremst i en god næringstilgang. Dette har resultert i en stabil og høy hekkesuksess. Fra britiske undersøkelser er det funnet at kortidsendringer i næringstilgangen kan influere på hvor stor andel av hekkebestanden som forsøker å hekke hvert år. Kullstørrelsen kan også variere med næringstilgangen. I år var den gjennomsnittlige kullstørrelsen på Kjør 2,6. Til sammenligning kan nevnes at i følge de sist tilgjengelige tall fra Storbritannia (for 1993), lå den gjennomsnittlige kullstørrelsen for 10 britiske kolonier på 1,3.

KS

SOMMERÅPENT 16.6 - 15.8

mandag - søndag kl.11 - 16

Åpningstidene gjelder for SJØFARTSMUSEET, HERMETIKKMUSEET, LEDAAL, og BREIDABLIKK. MUSEGT.16 er stengt fram til sommersesongen 1995.

Hermetikkmuseet arrangerer aktivitetsdag med røyking av brisling hver tirsdag og torsdag i sommersesongen og dessuten første søndag i hver måned.

Sjøfartsmuseet viser utstillingen "hurtigruten 100 år".

SIVILARBEIDER

18.03.94 begynte Finn Hauge som sivilarbeider på Stavanger Museum. Vi håper at han blir hos oss frem til sommeren 1995.

Ansvarlig red.:
Ove Magnus Bore
Redaksjon:
Arvid Sandal
Layout:
Arvid Sandal

Stavanger Museum
Museet 16
N-4005 Stavanger

Avsender:

C-post

Thrudt Wisman
SM